

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
A. POJEM A ÚLOHA ETIKY	11
I. Výchozí otázka	11
1. Otázka po absolutně správném jednání	11
2. Roviny zdůvodnění	12
3. Morálka, normativní etika, metaetika	14
II. Etika a předfilosofické morální vědomí	16
1. Etika jako praktická věda	17
2. Induktivní etika?	18
III. Etika a teologie	21
1. Význam pojmu Boha pro etiku	22
2. Má křesťanská morálka své „proprium“?	25
B. POŽADAVEK ZDŮVODNITELNOSTI MORÁLNÍCH VĚT	27
I. Nonkognitivní teorie	28
1. Emotivismus	28
a) David Hume	28
b) Afred Jules Ayer	29
c) Charles Leslie Stevenson	31
2. Decisionismus	33
a) Richard Mervyn Hare	33
b) Max Weber	35
c) Hans Albert	36
3. Ke kritice nonkognitivních teorií	38
II. Kognitivní teorie	40
1. Humův zákon	40
2. Naturalistický omyl	43
3. Intuicionismus	47
III. „Dobré“ a jeho význam	50
1. „Dobré“ – adjektivní užití	50
2. „Dobro“ – substantivní užití	56
3. Primární předmět morálního posouzení. Deontické soudy a hodnotové soudy	59
C. POJEM MORÁLNÍHO JEDNÁNÍ	62
I. Jednání a následky jednání	62
1. Jednání a změny	64
2. Změny a popisy jednání	66
3. Následky jednání	66
4. Opomenutí	68

II. Svoboda a vztaženost k cíli	69
1. Svoboda jednání a rozhodování	69
2. Transcendentální svoboda	71
3. Konání a jednání	74
4. Praktické zásady	75
5. Rozhodnutí a úmysl	77
6. Pravidla	78
III. Axiologická diference	80
D. UNIVERZALIZACE A TRANSCENDENTÁLNÍ ZDŮVODNĚNÍ NOREM	84
I. Kantův kategorický imperativ	84
1. Maximy a praktické zákony	84
2. Hypotetické a kategorické imperativy	85
3. Kategorický imperativ	87
a) Základní formule	89
b) Formule přírodního zákona	91
c) Formule sebeúčelu	96
II. Sémantický pojem univerzalizace (R. M. Hare)	99
III. Argument zobecnění (M. G. Singer)	103
IV. Jazykově pragmatické zdůvodnění norem (K.-O. Apel; J. Habermas)	108
1. Morální předpoklady hodnotově neutrální vědy	108
2. Jednání a diskurs	110
3. Zásada univerzalizace	112
4. Úzký pojem morálky	115
V. Člověk jako účel o sobě coby princip morálky	117
E. UŽITÍ ZÁSADY OBSAHOVÉHO SEBEÚČELU	128
I. Zvažující rozum	128
1. Otázka po lepší alternativě jednání	130
2. Zvažování dober	131
3. Sociální vazby	134
4. Hledisko možnosti	138
5. Zvažující rozum a otázka obecně platných morálních soudů	140
II. Násilí a svoboda svědomí	141
1. Může být násilí morálně oprávněné?	141
2. Svoboda svědomí	143
a) Pojem svědomí	143
b) I bludné svědomí zavazuje	144
c) Druhy omylu svědomí	146
d) Meze svobody svědomí	147
e) Rozlišení mezi „bráněním“ a „donucováním“	147
VĚCNÝ REJSTŘÍK	151
JMENNÝ REJSTŘÍK	155
BIBLIOGRAFIE	157